

Міністерство освіти і науки України
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Рада молодих вчених

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Кафедра теорії та практики перекладу

Кафедра міжнародних комунікацій

Полонійна академія в Ченстохові (Польща)

Пряшівський університет у Пряшеві (Словаччина)

РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Тези II-ї Міжнародної науково-практичної конференції

25 квітня 2014 року

Дрогобич

Дрогобич
Посвіт
2014

УДК 371.1.001(08)
ББК 74.04#43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Тези II-ї Міжнародної науково-практичної конференції (Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 25 квітня 2014 року) / Редактори-упорядники: В. Львицький, А. Душний, І. Зимова. – Дрогобич : Посвіт, 2014. – 172 с.

Видання містить доповіді II-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, психологічних, природничих та економічних наук, біології, екології, охорони навколишнього середовища, соціології. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

Головний редактор
Пантюк М.П. – доктор педагогічних наук, професор.

Заступники головного редактора
Львицький В.І. – кандидат історичних наук, доцент (співредактор); Душний А.І. – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти (співредактор); Зимова І.М. – доктор філологічних наук, професор (співредактор).

Редакційна колегія:

Борнішевський М.Й. – д. псих. н., проф., член кореспондент НАПН України; Борщевич В.Т. – д. іст. н.; Габчак Н.Ф. – к. геогр. н., проф.; Давидов М.А. – д. мистецтвознавства, проф., академік Міжнародної академії інформатизації, заслужений діяч мистецтв України; Дмитрів І.І. – к. філол. н., доц. (відп. секретар); Добрянський І.А. – д. пед. н., проф.; Жигайло О.О. – к. псих. н., доц.; Жовтани Р.Я. – к. філол. н., доц.; Зимова І.М. – д. філол. н., проф.; Іванішин П.В. – д. філол. н., проф.; Квас О.В. – д. пед. наук, доц.; Кемінь В.П. – д. пед. н., проф.; Литвин М.Р. – д. іст. н., проф.; о. Луїніські С. – д. р. габ., ректор Полонійної академії в Ченстохові (Польща); Медведик Ю.Є. – д. мистецтвознавства, проф.; Москалець В.П. – д. псих. н., проф.; Оршанський І.В. – д. пед. н., проф.; Паличак М. М. – к. іст. н., проф.; Сабат Г.П. – д. філол. н., проф.; Савчин М.В. – д. псих. н., проф.; Сейко Н.А. – д. пед. н., проф.; Сенік Л.Т. – д. філол. н., проф.; Сеняк М.В. – д. іст. н., проф.; Сергіичук В.І. – д. іст. н., проф.; Ситник О.М. – д. іст. н., доц.; Фугала В.П. – д. іст. н., проф.; Циховська Е.Д. – д. філол. н., проф.; Штефко Р. – проф. інж. доктор габ., декан факультету менеджменту Пряшівського університету в Пряшеві (Словачина).

Рецензенти:

Скотна Надія Володимирівна – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри практичної психології, ректор Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.
Надалка Галина Микитівна – доктор педагогічних наук, професор кафедри фортепіанного виконавства та художньої культури Інституту мистецтв Національного педагогічного університету імені Михайла Драгоманова.
Астаф'єв Олександр Григорович – доктор філологічних наук, професор кафедри теорії літератури, компаративістики і літературної творчості Інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка.
Тельняк Віталій Васильович – доктор історичних наук, професор кафедри давньої історії України та спеціальних історичних дисциплін Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

ЗМІСТ

**БІОЛОГІЯ, ЕКОЛОГІЯ, ОХОРОНА
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА, МЕДИЦИНА**

Барабаш Н. Етапи навчально-ігрового проектування у формуванні комунікативної компетентності медичних сестер.....	8
Бриндя І. Цикл сполук нітрогену у екосистемах.....	9
Варга Н. Екологічний туризм на Закарпатті як перспективний вид раціонального господарювання.....	10
Габчак Н. Перспективи розвитку екологічного туризму на природоохоронних територіях Закарпаття.....	12
Кравченко І. Стигма і дискримінація вІл-інфікованих та вплив її на епідемію ВІЛ/СНІДу.....	14
Кречківська Г., Волошанська С. Особливості заростання представників роду ялівць (JUNIPERUS) на території Передкарпаття.....	16
Лавренчук А. Основні напрямки профілактики артеріальної гіпертензії в роботі сімейної медичної сестри.....	16
Луцько А. Роль медичної сестри в навчанні сімей, діти яких хворіють на цукровий діабет.....	18
Луцько С. Рівень обізнаності студентів стосовно наслідків тютюнопаління.....	19
Лячевич Т. Епідеміологічне розповсюдження дитячого травматизму.....	20
Матис В. Вплив елементів технології вирощування ріпаку ярого на якість насіння в умовах Передкарпаття.....	22
Матис М. Фітотерапія Карпатського регіону.....	22
Монастирська С., Кречківська Г. Визначення вмісту обліпихової олії та її складу в <i>HIPPOPHAE RHAMNOIDES</i> техногенно-забруднених територій.....	23
Скиданчук В. Організація роботи медичної сестри в спеціалізованому відділенні серцево-судинної хірургії.....	24
Слободян Л. Флористична структура рослинних угруповань техногенних екоотопів Дрогобицько-Бориславського урбопромислового комплексу.....	25
Чир Н. До питання якості поверхневих вод у басейні р. Виживка.....	26

ЕКОНОМІКА

Богач Л. Теоретико-економічні і правові основи оренди землі.....	29
Бутенко А. Реформування податкової системи України: уроки міжнародного досвіду.....	30
Вачевська Н. Суть ціноутворення у сфері послуг та основні завдання ціни у фінансовій діяльності.....	32
Вачевський М. Підготовка учнів професійно-технічної освіти до сучасних умов маркетингової діяльності.....	33
Величко О. Особливості інвестування сільськогосподарських підприємств.....	34
Гжешук В. Сучасна економічна освіта молоді як основа формування професійної компетенції.....	35
Жуковські В. Маркетинг сфери послуг в галузі торгівлі.....	37
Ломпей Ю. Демпінг як явище цінової конкуренції.....	38
Мадзігон В. Місце і роль підприємця у бізнесі ринкової економіки.....	39

Москаленко М. Інвестиційна привабливість бізнесу з утилізації сміття в Україні.....	40
Перішко І. Розвиток маркетингу в основних видах складових туристичної діяльності.....	42
Примаченко М. Інтелектуальна власність та її суть в розвитку суспільства.....	43
Савка І. Економіка – основа життя людини і суспільства.....	44
Стецик А. – Аналіз теоретико-методичного базису соціальної відповідальності підприємництва.....	46
Юрош В. Проблема безробіття та заходи щодо його подолання.....	47

ІСТОРІЯ

Галик В. Дрогобич в етнографічно-фольклорній спадщині Івана Франка.....	49
Галів М. Управління сферою освіти в дистрикті «Галіція» (1941 – 1944).....	51
Ільницький В. Життєві віхи підполковника Омеляна Колодяжного: невідомі факти.....	53
Лазорак Б. Два епізоди про модернізацію «Австрійського Дрогобича»: старі вулиці «по-новому» і «не провинційна мрія» про трамвай (1901, 1909 – 1914 рр.).....	57
Стецик Ю. Резиденція Лаврівського монастиря у селі Мокряни (XVII – XVIII ст.).....	59

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

Боженський А. Методичний доробок баяністів-акордеоністів музично-педагогічного факультету ДДПУ ім. І. Франка (2003 – 2013 роки): статистично-аналітичний аспект.....	60
Дмитрієва О. Деякі аспекти виконавсько-музикознавчого аналізу романсу Ю. Мейтуса на слова Лесі Українки «Я не кохаю тебе».....	61
Душний А. Творча світлиця Василя Поповича.....	62
Дякунчак Ю. Наукові пріоритети Адама Берези в контексті музичної педагогіки України.....	64
Заборовська Т. Музичне оформлення уроку класики як одна з особливостей роботи концертмейстера-піаніста.....	66
Карась С. Характеристика художньо-образної концепції Прелюдії і фуга gis-moll Й.С. Баха з II-го тому ДТК.....	66
Кисляк Б. Баянне виконавство 20-х – 30-х рр. XX ст. як передумова творчості для баянного ансамблю.....	68
Кметі О. Конкурсно-фестивальний рух естрадного мистецтва Львівщини та його проєкція на академічне виконавство XXI століття.....	69
Пронь А. Хореографічний фольклор у контексті культурних традицій Покуття.....	71
Савчин Г. Постаць Романа Бажиліна у акордеонному мистецтві сьогодення.....	72
Суворов В. Наукові студії баяністів-акордеоністів України як основа пропаганди феномена.....	74
Тинювський М. Музикознавчий аналіз «Sonata per clarinetto in B» С. Станковича.....	75

Усов А. Жанровий микст в епічному стилі (о Концерте-рапсодии для балалайки А. Репникова).....	76
Чавва Л. Сприяння розвитку образного мислення, уяви, загальних та музичних здібностей учнів засобами скрипкового мистецтва.....	78
Шариков Д. Естетичні концепції сучасного танцю і балету в філософській ідеї Михайла Фокіна.....	80
Шафета В. Ансамблеве музикування Львівщини на прикладі народного оркестру «Намисто» ЛНУВМгаб ім. З. Гжицького.....	81

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Глушак Н. Проза Дж. Роулінг: особливості функціонування та методи відтворення молодіжного сленгу в українськомовній інтерпретації В. Морозова.....	83
Качмар О. Аспекти «контактоустановлюваності» північноамериканського концепту MANAGEMENT.....	84
Поліщук О. Топоніміка як елемент соціокультурного аспекта вивчення мови.....	86
Чаварга Я. Співвідношення морфологічної структури та індексу полісемічності в англійських прикметниках на позначення відчуттів.....	88
Голомідова Л. Художній психологізм новелістики Роберта Музіля.....	89
Дмитрів І. Категорія християнського символу та його функціонування в художньому тексті.....	91
Жовтани Р. Мала проза Ернста Віхерта: жанрово-тематичні особливості.....	93
Зимомря І. Інтенсивність міжкультурної комунікації у німецькомовному письменстві.....	94
Зимомря О. Особливості літературної взаємодії на українсько-угорському помеж'ї.....	96
Кемінь О. Критерії сприйняття дійсності у прозі Анджелі Каргер.....	97
Угляр Л. Проблематика та система образів у романах Тоні Моррісон.....	99

ПЕДАГОГІКА

Борисова С., Козирева Х. Поняття активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів.....	101
Борисова С., Чабан А. Врахування у підготовці вчителя трудового навчання ситуації розвитку сільської малокомплектної школи.....	102
Бутирина М., Бабенко В. Системний аналіз як основний метод формування культури безпеки життєдіяльності майбутніх учителів технологій.....	104
Галів М. До питання про структуру історико-педагогічного знання.....	106
Дригалю А. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх медичних сестер у процесі вивчення фахових дисциплін.....	108
Жигайло О., Дідик Ю. Актуалізація опорних знань учнів з математики шляхом проведення самопідготовки на заняттях у групах продовженого дня.....	108
Жигайло О., Козак У. Вивчення геометричного матеріалу молодшими школярами шляхом формування вимірвальних умінь та навичок.....	110
Жигайло О., Цімко З. Роль підготовчого періоду у засвоєнні математичних понять учнями початкової школи.....	111
Зелінська Л. Мотивація навчальної діяльності як засіб підвищення знань учнів початкових класів.....	112

записів Є. Дюдока та В. Пержила, зроблених на Прикарпатті та у Карпатах, а також з народних пісень в обробці українських композиторів Ф. Колесси, М. Леонтовича, О. Кошиця. Візитною карткою ансамблю була вокально-хореографічна композиція «Над Дністром». Окрім того, в репертуарі колективу були польські, латвійські, естонські й обов'язкові на той час російські пісні. Ансамбль неодноразово виступав у програмах Львівського телебачення, став дипломантом популярного в той час Всеукраїнського телосюжету «Сонячні кларнети».

З 1988 року ансамбль «Підгір'я» розділився на окремі колективи: хор (нині – студентська хорова капела «Вагра»), керівники: заслужений артист України Богдан Дерев'яко, Богдан Кунлий, Богдан Котюк та Ігор Дулиба), танцювальна група (успадикувала назву «Підгір'я») та ансамбль народної музики (оркестр українських народних інструментів «Намисто»).

У формування оркестрового колективу вагомий внесок зробив відомий львівський музикант, викладач Львівської музичної академії Богдан Котюк. Під його керівництвом (1989–1991) оркестр набув цікавих форм і змісту, вдало виступив по львівському телебаченню. Плідно працював з оркестром викладач музики Львівського педагогічного училища Іван Шніцар. У подальшому очільниками оркестру були Богдан Дворник (від 1995 р.), Олег Кузик (від 1997 р. – художній керівник, концертмейстер – Наталія Верхоляк). Під їх керівництвом колектив удало поповнив репертуар і 8 червня 2000 року отримав схвальну оцінку фахівців та здобув почесне звання «народний». У вересні 2006 року оркестр українських народних інструментів «Намисто» університету очолив випускник Львівської музичної академії ім. М. Лисенка, баяніст та диригент Андрій Яворівський. Під його батуттом оркестр неодноразово ставав переможцем різноманітних мистецьких конкурсів серед професійних та аматорських колективів регіону, України та зарубіжжя (серед яких знаний конкурс «Регрешим mobile», 2011, 3-я премія).

В даний час колектив складають скрипки, сопілки, кларнети, баяни, цимбали, контрабас та барабан. У репертуарі оркестру вагоме місце належить оригінальним композиціям Ю. Польового («Галицька барвіста», «Фантазія», марш «Опришок», «Рекрутська» та «Намисто», яка дала назву колективу), В. Попадюка («Фантазія»), І. Агратіні («Буквинська фольклорна композиція»), водночас – входять народні пісні і танцювальні мелодії.

Отже, короткий огляд творчого колективу – Народного оркестру «Намисто» Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. З. Гжицького свідчить, що у виконавській практиці зберігаються функції народних інструментів як складової фольклорного колективного музикування та естрадно-розважального мистецтва, основи академічно-професійного та аматорсько-самодіяльного, театрального, хореографічного та хорового виконавства як регіону, так і України загалом.

МОВОЗНАВСТВО. ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

*Наталія ГЛУШАК,
м. Ужгород*

ПРОЗА ДЖ. РОУЛІНГ: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА МЕТОДИ ВІДТВОРЕННЯ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В УКРАЇНСЬКОМОВНІЙ ІНТЕРПРЕТАЦІЇ В. МОРОЗОВА

Лексичний склад української мови містить значну кількість сленгових утворень, що відповідають сфері їхнього використання у певних соціальних і професійних групах. Існування різноманітних діалектизмів, сленгізмів доводить: мова залишається динамічною системою, яка постійно розвивається [1]. У цьому аспекті комунікативний статус і характер сленгу має теоретичне і практичне значення як для мовознавців, літературознавців, так і для перекладачів.

Вивчення сленгу постає важливим аспектом для лінгвістів, адже він виказує на прямку розвитку мови. Низка науковців, які досліджували сленгову лексику (К. Ібле, Е. Парtridge, Р. Чапман, І. Арнольд, І. Гальперін, В. Хомяков; Т. Кондрагюк, О. Медвідь, У. Погятинник, Л. Ставицька), намагалися простежити динаміку сленгізмів. Усе це дає підстави дійти висновку: осмислення проблеми розвитку молодіжного сленгу належить до актуальних аспектів в українській філологічній науці.

Незважаючи на активне вивчення сленгу, його визначення є одним з найбільш суперечливих питань. Немає єдиного трактування цього терміна, а також не визначені його специфічні ознаки, які дають можливість вирізняти сленг з-поміж інших мовних явищ (арго, жаргон) [2, 327]. Найбільш повною та прийнятною є дефініція сленгу, запропонована В. Хомяковим. «Сленг, – підкреслив дослідник, – відносно стабільний для певного періоду, широко розповсюджений та загальнорозумілий пласт нелітературної лексики і фразології в середовищі живої розмовної мови, вельми неоднорідний за своїм генетичним складом та ступенем наближення до літературної мови, має яскраво виражений емоційно-експресивний оцінний характер, що часто є протестом – насмішкою над соціальними, етичними, естетичними, мовними та іншими умовами й авторитетами» [4, 8]. Використання ненормативного лексику у художньому тексті пояснюється тим, що художній стиль наділений унікальними можливостями. Серед них доцільно вжити синтес усіх функціональних типів мовлення, широке використання матеріалу усно-розмовного стилю, а також надання інформації крізь призму соціальної орієнтації [3, 249–250]. Усе це є передумовою для використання ненормативної лексики.

У сучасних прозових текстах зримо утверджується стабільне використання нелітературної лексики. Варто підкреслити і той факт, що художнє мовлення не є спонтанним і кожне слово, власне, як особливо стилістично маркована одиниця, є плодом творчої ідеї автора. У цьому контексті слід наголосити: в українськомовному перекладі В. Морозова роману «Гаррі Поттер та Напівкровний принц» («Harry Potter and the Half-Blood Prince», 2005) Дж. Роулінг використано чимало одиниць молодіжного сленгу. Це дало змогу перекладачеві відтворити ідейно-естетичну сутність твору. За допомогою сленгу В. Морозов цілісно зобразив кожного героя роману, не відхиляючись від оригіналу. У процесі аналізу перекладу В. Морозова роману Дж. Роулінг нами опрацьовано 50 лексичних одиниць. Під час осмислення лексичних одиниць молодіжного сленгу у даному тексті було виявлено, що перекладач, відтворюючи сленгові одиниці, використовував два методи: 1) пошук еквівалента в українській мові; 2) пояснювальний або описовий

переклад. Приклад описового перекладу проілюстрований у наступній інтерпретації: слово «has-been» означає: «Людина, чий кращі дні і найбільші досягнення залишилися в минулому» та виконує характеристичну функцію [5, 323]. В українському перекладі слово «fat old has-been» («старий жирний пердун») так само виконує характеристичну функцію, як і в англійському варіанті. Сам вираз «старий жирний пердун» не є сленгом в українській мові. Тому можна сказати, що перекладач відтворив його за допомогою загальних, описових слів, але в більш вульгарній формі.

Аналіз тексту дає можливість констатувати: культура мовлення та молодіжний сленг, як спосіб відзеркалення світосприйняття людини, посідають виняткове місце в системі сучасної мови. Сленг є тим засобом, за допомогою якого мова постійно оновлюється, додає нове розуміння до старих понять, спрощує спілкування, а головне – розвиває її, робить більш доступною для представників інших народів. Молодіжний сленг може виконувати різні функції в тексті. При цьому мова персонажів у деяких випадках позбавлена моральності, сентиментальності й інших трансцендентних цінностей. Іноді В. Морозов використовує додаткові слова, щоб відтворити різноманітність поведінки і дій персонажа. Перекладачеві вдалося зберегти ідеї та думки автора, відтворивши виразність і емоційність мови персонажів, використовуючи різні сленгові слова та вирази.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кондратюк О. Молодіжний сленг як мовне явище [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.liviu.ua/l38texts/konkratjuk.htm>
2. Котелевський К. Витоки сленгової лексики (на матеріалі тексту С. Жадана «Депеш Мод») / К. Котелевський // Ученые записки Таврического национального университета им. В.И. Вернадского. Серия «Филология. Социальные коммуникации». – Симферополь, 2012. – Том 25 (64). – № 1. – С. 327–331.
3. Мацько Л. Стилістика української мови : [підручник для студ. філол. спец. вищ. навч. закл.] / Л. Мацько, О. Сидоренко, О. Мацько. – К.: Вища школа, 2003. – 462 с.
4. Хомяков В. Структурно-семантичне і соціально-стилістичне особливості англійського експресивного простору // В. Хомяков. – Вологда, 1974. – С. 8–9.
5. Partridge E. A Dictionary of Slang and Unconventional English Colloquialisms and Catch Phrases, Fossilized Jokes and Puns, General Nicknames, Vulgarisms and such Americanisms as have been naturalized / E. Partridge. – London-New York, 1989. – 721 p.

Ольга Качмар,
м. Ужгород

АСПЕКТИ «КОНТАКТУСТАНОВЛЮВАНІСТЬ» ПІВНІЧНОАМЕРИКАНСЬКОГО КОНЦЕПТУ MANAGEMENT

З огляду на помітну глобалізацію міжнародних ділових відносин та сприйняття американського стилю управління як зразка для наслідування у всьому світі, проаналізуємо деякі аспекти «контактустановлюваності» концепту MANAGEMENT шляхом висвітлення особливостей запозичень термінологічної лексики з галузі американського менеджменту в українську мову. Мовний аспект таких змін простежується: 1) у побутових або щоденних мовних практиках, які супроводжують широке вживання англійської мови; 2) у мовних ідеологіях, коли способи мислення та спілкування англійською мовою сприймаються як ототожнення з принципами управління у США; 3) у дотриманні такої корпоративної політики, в якій поряд із вживанням англійської мови спостерігається прийняття ідеологій та практик бізнесу, характерних для США; 4) експансія англійської мови як світової в її американському варіанті, що веде до «американізації» Європи [2, 68].

Вплив США особливо відчутний у країнах Західної Європи, для яких американський варіант англійської мови стає носієм прогресивності, престижності, елітарності та ексклюзивності, асоціюється з матеріальним достатком, технічним прогресом та особистим успіхом. Саме ця експансія англійської мови набуває форм численних і часом невинуватих запозичень, наприклад: *сек юри́ти, рієлтор, брокер, султерста́р* та ін.

На думку В. І. Карасика, запозичені концепти іншомовного походження можна класифікувати за такими ознаками: 1) формальність; 2) називати ціннісного компонента; 3) різновид ціннісного компонента; 4) ціннісна специфіка [1, 176]. Залежно від наявності прихованої специфіки англійські концепти американського походження поділяються на чотири типи.

До першого з них належать «нульові» або «порожні» концепти. Вони проявляються як варваризми англійського походження, що використовуються в мовленні без смислової диференціації. Наприклад, уживання *фейс* замість *обличчя, тейбл* – замість *стіл*.

Другий тип складають квазі-концепти, що позначають реальні, запозичені певною мовною спільнотою з іншої культури. Наприклад, *сканер, принтер* тощо. Назвати концептами ці ментальні утворення складно, оскільки в них відсутні етнокультурно зумовлені ціннісні ознаки.

Третій тип отримав назву «паразитарні» концепти. Це – мисленнєві елементи, позначені англійськими лексемами, що вказують на наявність референтних відмінностей у концептуальному утворенні. Наприклад, назва магазину «Секонд хенд», що вживається на противагу українській – «Комісійний». Концепти цього типу дуже нагадують «нульові», але відрізняються від останніх претензією на наявність у них додаткового змісту.

Четвертий тип складають чужі оцінні концепти, оскільки фіксують цінності іншої культури. Ці концепти виділяють ті смислові об'єкти, які відсутні в зіставлювальній культурі. Наприклад, *авось* в російській лінгвокультурі, *privasy* – в британській тощо. Головна їхня особливість – це встановлення ціннісних відношень, притаманних іншій культурі [1, 176–178].

Концепт MANAGEMENT має за цією класифікацією інтегрований статус, що підтверджується нашим дослідженням. Якщо в 90-ті рр. XX ст. подібні концепти ввійшли в українську мову як «порожні» або «паразитарні концепти», що механічно замінили поняття «управління», «управлінець» та ін., то у процесі інтенсивної адаптації ці запозичення наповнилися додатковим змістом, тобто відбулася концептуалізація реформованої дійсності за допомогою тих мовних засобів, які набули особливої актуальності у діловій сфері на зламі тисячоліть. За сучасних умов, наприклад, значно розширився зміст поняття «управління кадрами» як у плані розширення списку обов'язків відповідальних осіб за облік і контроль трудового персоналу, так і в ціннісному аспекті. Керівництво кадрами (*personnel management*) передбачає змінене ставлення до найманого працівника, пильну увагу до його виробничої характеристики, особистісних якостей, що здатні покращити чи погіршити ефективність праці.

Зі сказаного вище випливає, що «контактустановлюваність» концепту MANAGEMENT у зіставленні з українською лінгвокультурою, наприклад, характеризується супровідними змінами у його інтерпретації. До них належать:

- 1) поступовий відхід від негативної оцінки та іронічного забарвлення, яке було характерне на початкових етапах його входження в українську мову і сприймалося як сліпе наслідування західної моделі ведення бізнесу;
- 2) зміна в стилістичному позначенні, з якого вилучається словосполучення «капіталістична дійсність»;